

**Zpráva
o vlivu na životní prostředí
2023**

SPOLANA s.r.o. Neratovice

1. Politika integrovaných systémů řízení SPOLANA s.r.o.

SPOLANA s.r.o. je součástí rafinérsko-petrochemické Skupiny ORLEN Unipetrol, která má významný podíl na českém průmyslu a je významnou organizací ve střední a východní Evropě.

Společnosti Skupiny ORLEN Unipetrol se zabývají rafinérskou, petrochemickou a agrochemickou výrobou, výrobou asfaltérských výrobků a procesních olejů, výrobou plastů a chemikálií, prodejem rafinérských výrobků, chemických, agrochemických a petrochemických produktů, polymerů a speciálních chemikálií, výzkumem, vývojem a testováním polymerů. Skupina ORLEN Unipetrol zajišťuje přepravu chemických a ropných produktů po železnici a silnici, zajišťuje čištění železničních a automobilových cisteren, poskytuje další technické služby a služby motoristům.

Společnosti Skupiny ORLEN Unipetrol mají zaveden a udržován integrovaný systém řízení, jehož součástí jsou systémy řízení kvality, ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci včetně požární ochrany a prevence závažných havárií. Naplňují principy společenské odpovědnosti (CSR).

Politika integrovaného systému řízení podporuje strategické zaměření Skupiny ORLEN Unipetrol a vychází ze základních hodnot, kterými jsou **Odpovědnost – Rozvoj – Lidé – Energie – Naše spolehlivost**. V souladu se zavedenými systémy řízení se společnosti Skupiny ORLEN Unipetrol zavázaly dodržovat níže uvedené závazky.

ODPOVĚDNOST

- Monitorovat informace týkající se vnímání zákazníků a zainteresovaných stran a přijímat opatření s ohledem na jejich očekávání a požadavky.
- Vybírat vhodné dodavatele pro zabezpečení kontinuity dodávek surovin a služeb podle našich požadavků.
- Zajišťovat dostupnost zdrojů potřebných k dosahování cílů a cílových hodnot.
- Sledovat vlivy na životní prostředí v důsledku podnikatelských aktivit společnosti (zejména u zdrojů znečišťování). Prostřednictvím zpracovaného Environmentálního prohlášení o produktech (EPD) veřejně deklarovat vlastnosti našich produktů, sledovat jejich zátěž na životní prostředí.
- Identifikovat, monitorovat a hodnotit rizika, aspekty a nebezpečí v oblasti životního prostředí.
- Vyhledávat příležitosti a realizovat opatření ke snížení množství škodlivin do životního prostředí. Realizovat dlouhodobý program nápravy starých ekologických zátěží v roli nabyvatele.
- Zdokonalovat opatření ke snížení rizik vzniku havárií a nežádoucích mimořádných událostí, udržovat a testovat bezpečnostní a havarijní systémy a prověřovat účinnost havarijních plánů.
- Identifikovat, hodnotit a minimalizovat rizika, která vyplývají z technologických procesů a pracovních činností a která ohrožují zdraví a bezpečnost zaměstnanců při práci. Zlepšovat podmínky a navrhnout efektivní opatření pro prevenci v této oblasti.
- Plnit relevantní právní a jiné požadavky v oblasti životního prostředí, hospodaření s energií, havarijní prevence, požární ochrany, v souladu se zákonnými požadavky zajišťovat bezpečnost provozu a ochranu zdraví při práci všech zaměstnanců a osob pohybujících se v areálu SPOLANA s.r.o., provádět pravidelné hodnocení souladu s těmito požadavky.
- Plnit požadavky dobrovolných aktivit v oblastech životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ke kterým se společnosti Skupiny ORLEN Unipetrol zavázaly, s cílem podporovat průběžné zlepšování výkonu v těchto oblastech.
- Plnit finanční plán při dodržení kvality produktů, bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a při zlepšování energetické hospodárnosti.
- Chránit aktiva a hodnoty Skupiny ORLEN Unipetrol, pečovat o svěřený majetek a udržovat jej v provozuschopném stavu, dbát o jeho řádné používání a uložení, chránit jej před zneužitím.
- Rozvíjet a uplatňovat kulturu podnikání v souladu s etickými standardy Skupiny ORLEN Unipetrol.

ROZVOJ

- Zdokonalovat činnosti zaměřené na zlepšení kvality produktů, zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců, snížení dopadů na životní prostředí, monitorování spotřeby energií a efektivní hospodaření s energií.
- Zlepšovat výkonnost v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, prevence závažných havárií, přepravy nebezpečných věcí po silnici/železnici, ochrany životního prostředí a řízení kvality produktů.
- Zavádět efektivní opatření s cílem zlepšit kvalitu produktů, zvýšit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců, snížit dopady na životní prostředí a zefektivnit hospodaření s energií.
- Zajišťovat stabilní výrobu a kvalitu našich produktů, posilovat naši pozici na trhu.
- Vyvíjet a vyrábět produkty s ohledem na vysoký standard kvality, bezpečnosti, environmentální výkonnosti a energetické účinnosti a být lídrem v této oblasti.
- Při změnách a zavádění nových výrobních technologií, produktů a služeb a dalších podmínek (interních i externích) posuzovat jejich možný vliv a dopad na bezpečnost práce a ochranu zdraví, ochranu životního prostředí, požární ochranu, prevenci závažných havárií a hospodaření s energií.
- Optimalizovat náklady na výrobu, technologie a receptury pro zabezpečení kvality našich produktů a procesů a pro uspokojování požadavků našich zákazníků.
- Monitorovat, měřit a hodnotit procesy, stanovovat opatření pro zvyšování jejich výkonnosti za účelem neustálého zlepšování efektivnosti systémů řízení.

LIDÉ

- Rozvíjet komunikaci pro zachování korektních vztahů s našimi dodavateli a zákazníky.
- Rozvíjet komunikaci, informovanost a transparentnost uvnitř společnosti, včetně vzájemné informovanosti mezi společnostmi, zaměstnanci a zástupci zaměstnanců.
- Neustále prohlubovat odborné způsobilosti zaměstnanců a jasně vymezovat jejich kompetence při práci. Vytvářet podmínky pro bezpečné a aktivní plnění úkolů zaměstnanců a zaměstnanců dodavatelských firem.
- Vzdělávat, motivovat a zvyšovat povědomí zaměstnanců, dodavatelů a zákazníků ve vztahu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, prevence závažných havárií, ochrany životního prostředí, hospodaření s energií a k zajištění kvality dodávaných produktů a služeb.
- Eliminovat a zejména předcházet zraněním, pracovním úrazům, nemocem z povolání a potencionálním nehodám.
- Zapojovat a motivovat všechny zaměstnance do procesu neustálého zlepšování a plnění cílů a cílových hodnot v oblasti kvality produktů, ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, prevence závažných havárií a zlepšování energetické hospodárnosti, aktivovat v této oblasti i dodavatele a nájemce.
- Komunikovat s využíváním všech forem vnitřní i vnější komunikace se všemi zainteresovanými stranami a prosazovat otevřený přístup k veřejnosti, zejména okolních měst a obcí. Spolupracovat s přílehlými regiony a přispívat k jejich rozvoji.
- Zajišťovat všem zaměstnancům dostupnost informací spojených se systémem hospodaření s energií, vzdělávat je v oblasti úspor energií, nových technologií a jejich dopadů na životní prostředí.
- Provozovat zařízení způsobem, který je bezpečný a chrání zdraví zaměstnanců, dodavatelů, zákazníků, dalších společností, obyvatel okolních obcí a má minimální dopady na životní prostředí, spotřebu energií a kvalitu produktů.
- Pravidelně prověřovat zdravotní stav zaměstnanců při výkonu pracovních činností a zlepšovat odbornou přípravu, rozvoj a spokojenost zaměstnanců.

ENERGIE

- Zlepšovat energetickou hospodárnost výrobních i nevýrobních procesů.
- Prověřovat výkonnost v oblasti energetické efektivity, stanovovat a realizovat opatření pro zlepšování energetické hospodárnosti a pro zlepšování energetické účinnosti, využívání a spotřeby energií.
- V rámci nákupních procesů využívat jako jedno z klíčových kritérií energetickou efektivitu, podporovat nákup energeticky úsporných výrobků a služeb.
- Respektovat přírodní zdroje, zejména racionálním využíváním surovin, materiálů, vod a energií.
- Přispívat k plnění národních cílů v oblasti emisí skleníkových plynů a zvyšování energetické efektivity.
- Neustále a systematicky optimalizovat spotřebu energií a s tím spojených nákladů, v dlouhodobém horizontu snižovat spotřebu energií.
- Udržovat vysokou kvalitu produktů a služeb při efektivním využití materiálů, energií a podpůrných médií.
- Spolupracovat při plnění cílů zavedeného systému hospodaření s energií s odborníky z akademické a odborné obce.
- Vyhledávat nové příležitosti, podporovat a rozvíjet inovace, které posilují konkurenceschopnost a udržitelnost společnosti.
- Dosahovat dekarbonizační cíle skupiny ORLEN Unipetrol.

NAŠE SPOLEHLIVOST

- Uspokojovat požadavky zákazníků, dodávat produkty ve sjednané kvalitě, parametrech, podmínkách a zdokonalovat servisní služby zákazníkům.
- Přizpůsobovat obchodní nabídky měnícím se potřebám zákazníků.
- Monitorovat změny a zajišťovat kontinuitu podnikání.
- Spolupracovat s kontraktory a dodavateli, kteří splňují požadavky společnosti na shodu se zavedenými standardy kvality, ochrany životního prostředí, hospodaření s energií, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a prevence závažných havárií. Pravidelně ověřovat výkonnost našich dodavatelů.

Obraz SPOLANA s.r.o., jako důvěryhodné, odpovědné a stabilní společnosti, posiluje naplňování záměrů a cílů dobrovolného programu „Responsible Care“.

Management SPOLANA s.r.o. očekává od všech zaměstnanců přijetí zásady, že plnění všech povinností vůči životnímu prostředí, ochraně zdraví při práci, bezpečnosti provozu, kvalitě našich produktů a zlepšování energetické hospodárnosti patří k nejdůležitějším základním úkolům každého zaměstnance společnosti. Totéž očekává od nájemců, vykonávajících svou činnost v areálu SPOLANA s.r.o. a externích spolupracovníků – dodavatelů.

S touto Politikou jsou seznámeni všichni zaměstnanci a jejich zástupci, je jimi pochopena a respektována, obsahuje závazek k našim zákazníkům, akcionářům a regionu.

2. Přehled vykázaných indikátorů za rok 2023

2.1 Ovzduší

	2023
Celková emise SO ₂ do ovzduší	105 t
Celková emise NO _x do ovzduší	191 t
Celková emise TL do ovzduší	2 t
Celková emise VOC do ovzduší	37 t

2.2 Odpadní vody

	2023
CHSK _{Cr} ve vypouštěných odpadních vodách	235 t
BSK ₅ ve vypouštěných odpadních vodách	21 t
NL (nerozpuštěné látky) ve vypouštěných odpadních vodách	49 t
RAS (rozpuštěné anorganické soli) ve vypouštěných odpadních vodách	5 300 t
N-NH ₄ ⁺ ve vypouštěných odpadních vodách	36 t
N _{anorg.} ve vypouštěných odpadních vodách	132 t

Vysvětlivky:

TL	tuhé látky
VOC	těkavé organické látky
CHSK _{Cr}	chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku
N-NH ₄ ⁺	amoniakální dusík
N _{anorg.}	celkový anorganický dusík

2.3 Odpady

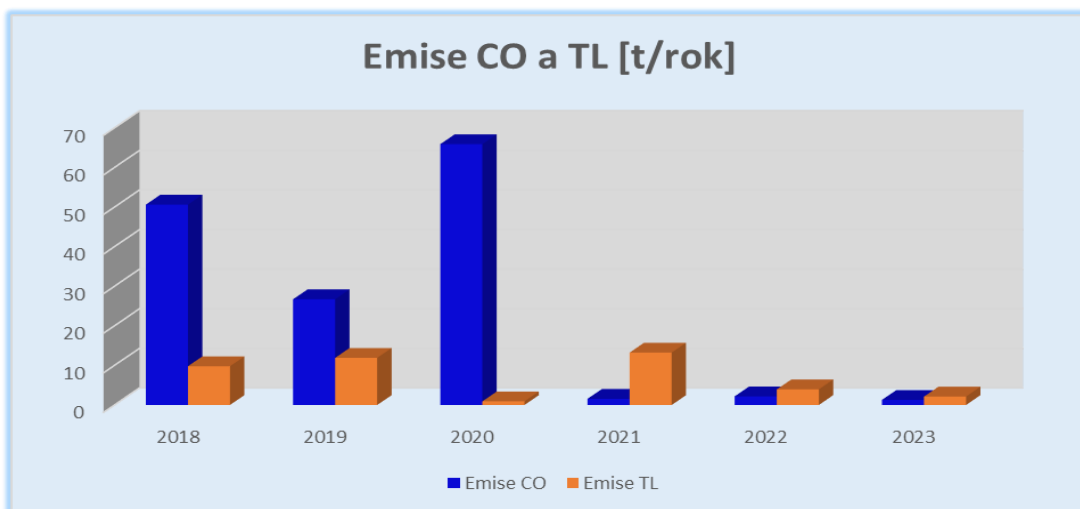
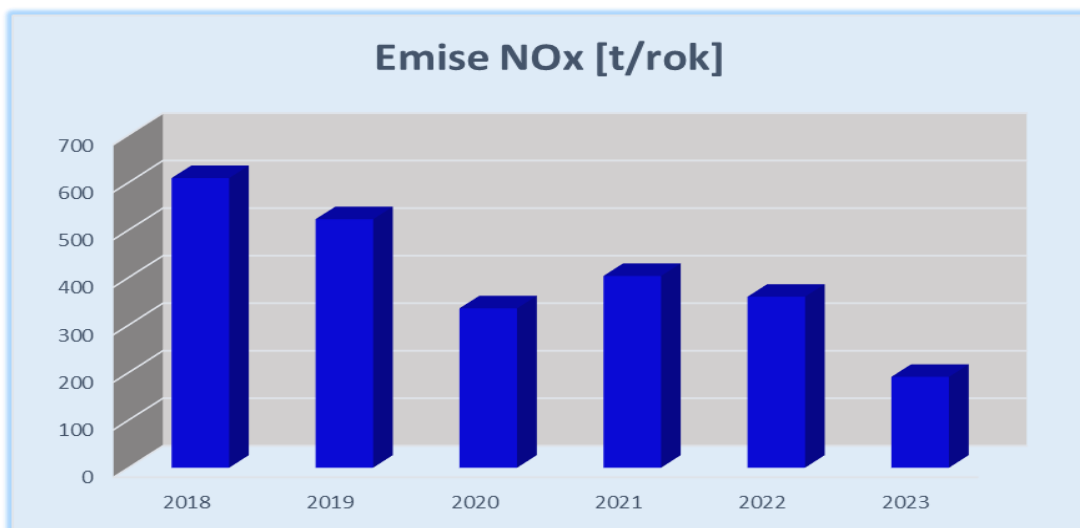
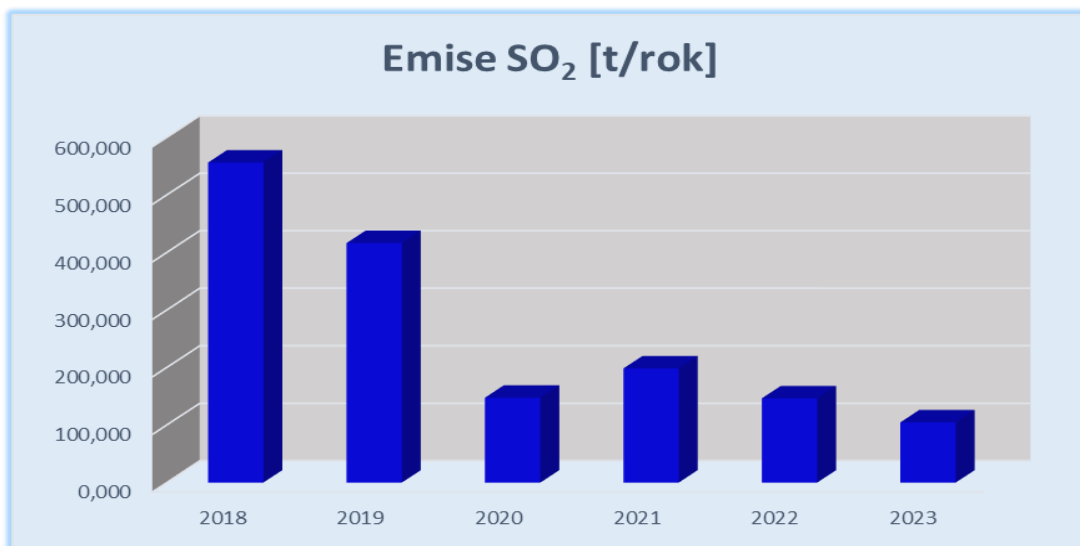
	2023
Produkce odpadů celkem	9 997 t
z toho: „O“ odpady - kaly z ČOV	8 921 t
„O“ ostatní	838 t
„N“ nebezpečný	238 t

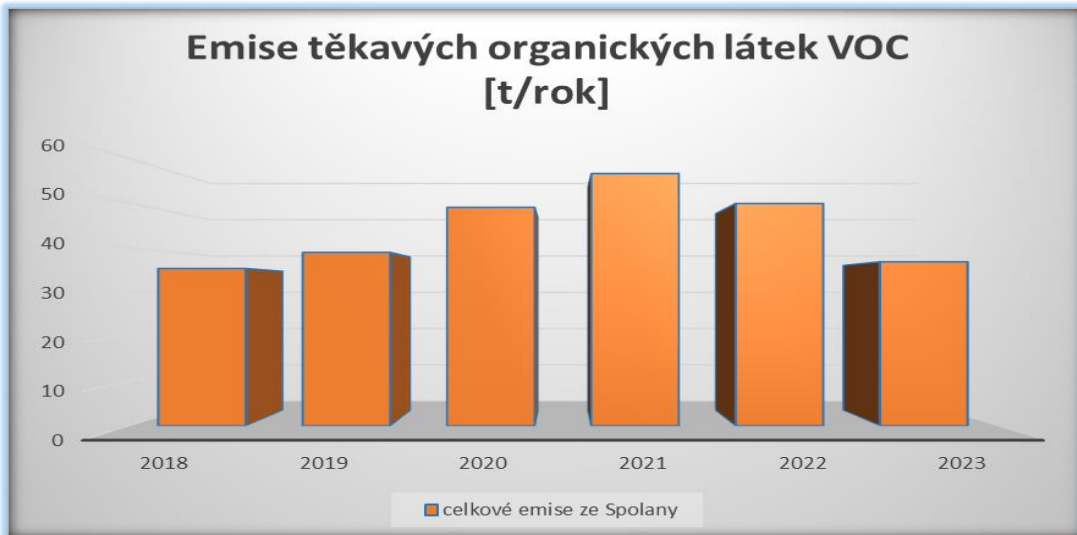
2.4 Náklady na ekologii

Náklady	2023
Investiční náklady (vlastní)	182 mil. Kč

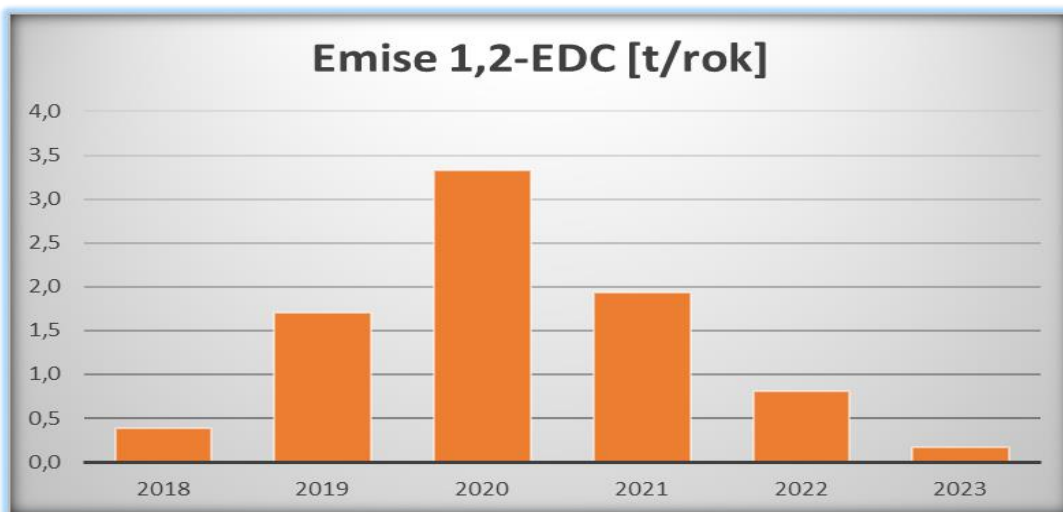
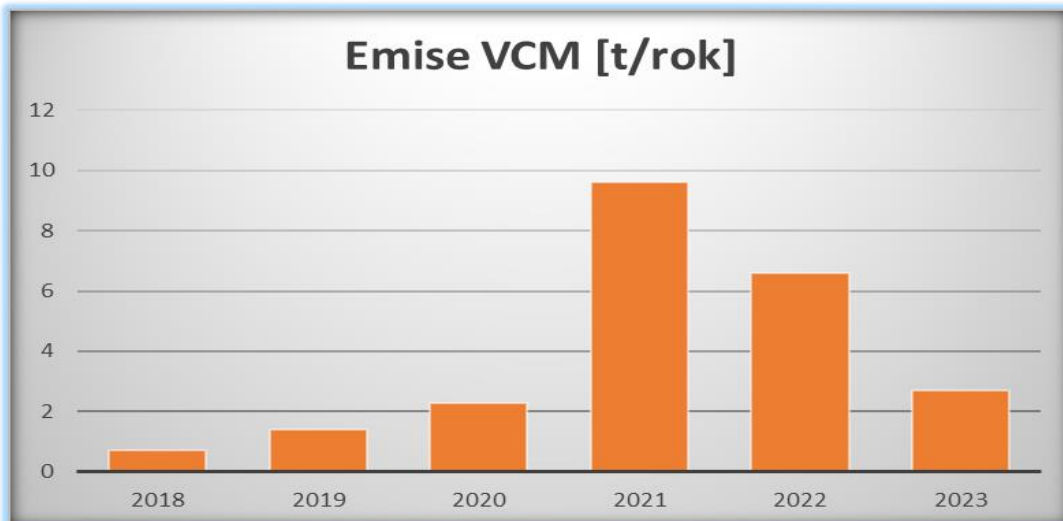
3. Ochrana ovzduší

Do 12/2019 byly v provozu kotle na hnědé uhlí, poté proběhla jejich náhrada za kotle na zemní plyn. Výše emisí se odvíjí také od množství vyrobeného tepla a využití jednotlivých energetických kotlů.

Komentář: Emise VOC jsou ovlivněny emisemi z výroby VCM a PVC, emise trichlorethylenu z výroby kaprolaktamu jsou v podstatě konstantní.

Vysvětlivky:

VCM - vinylchlorid, **EDC** - 1,2-dichlorethan

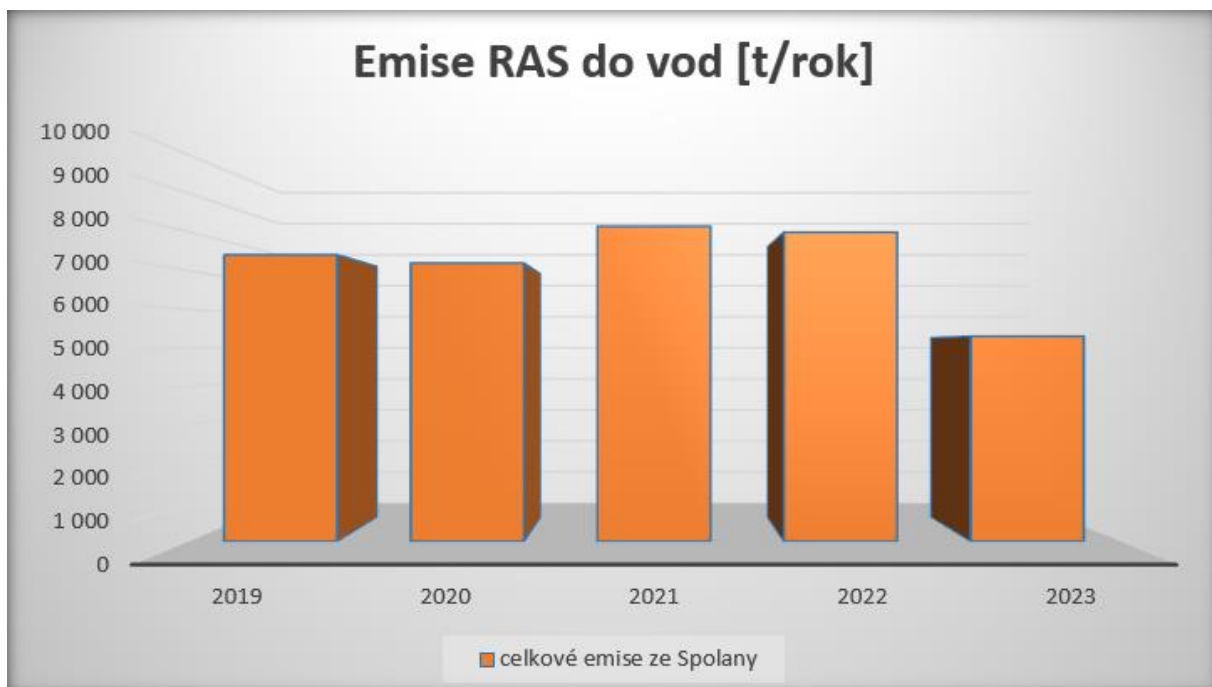
Komentář: Emise chlorovaných uhlovodíků z výroby vinylchloridu VCM a polyvinylchloridu PVC jsou ovlivněny četností najíždění a sjíždění provozu a četností mimořádných stavů, při kterých jsou emise odváděny do atmosféry přes koncová zařízení.

4. Ochrana vod

Odpadní vody z jednotlivých technologií jsou před vstupem na čistiřnu odpadních vod (ČOV) Spolany předčišťovány od specifických kontaminantů.

Odpadní vody z výroby vinylchlorid monomeru jsou čištěny od chlorovaných uhlovodíků stripováním vodní parou. Odpadní vody z výroby polyvinylchloridu jsou demonomerovány (zbavovány vinylchlorid monomeru).

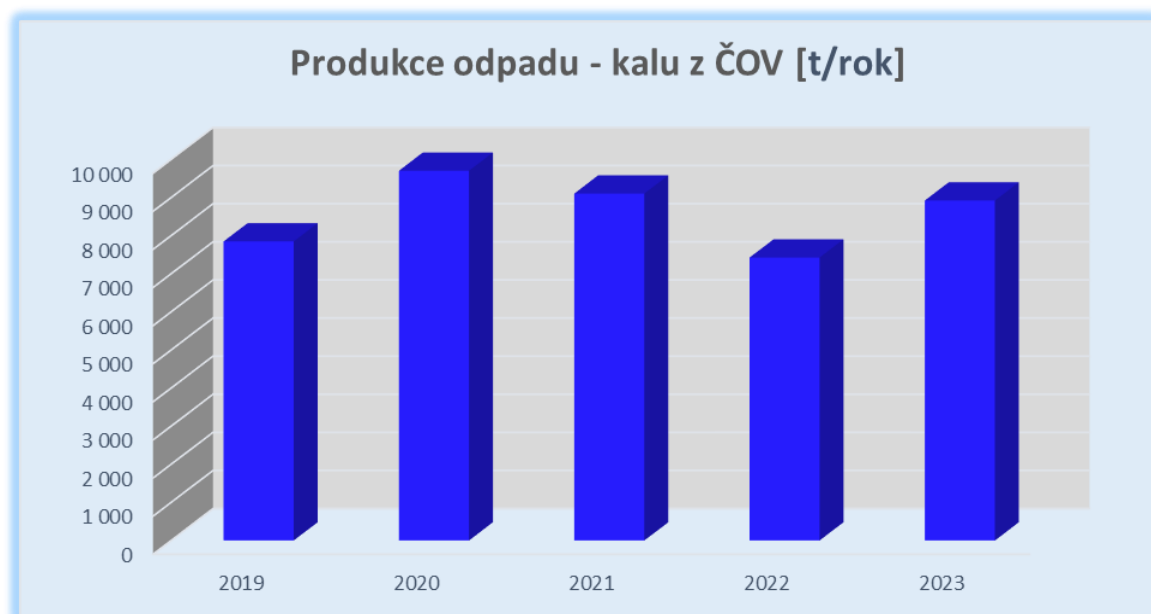
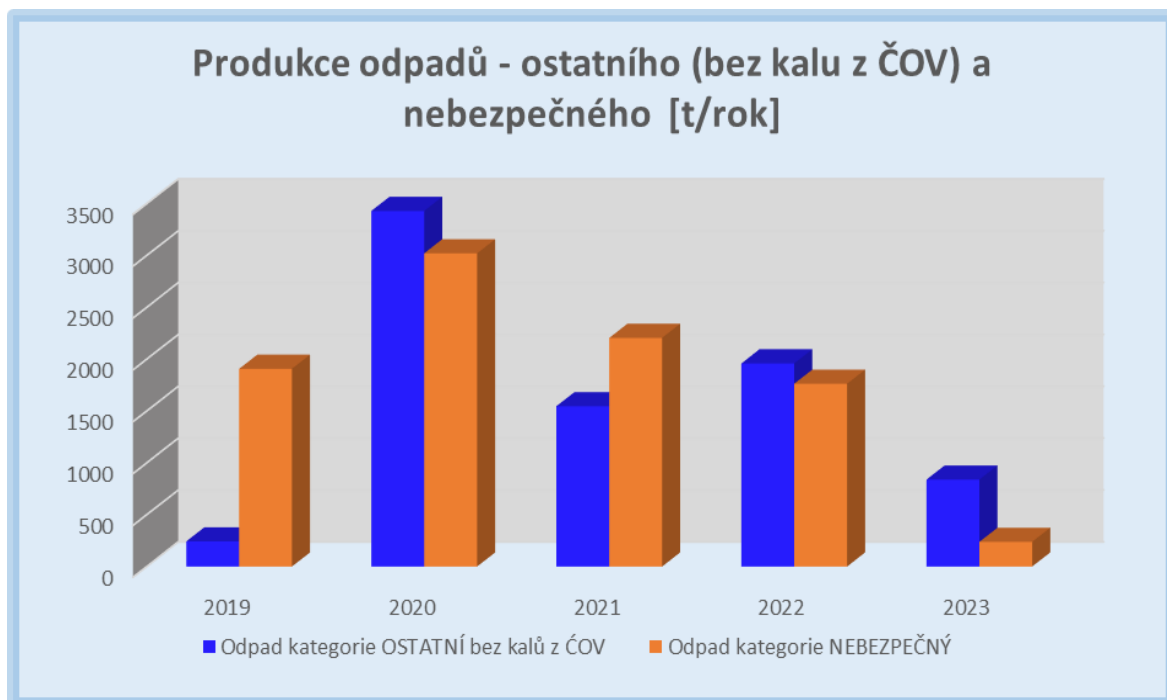
Účinnost těchto předčisticích technologií je monitorována také před vstupem do centrálního kanalizačního systému, který odpadní vody odvádí na koncovou centrální mechanicko-biologickou čistiřnu odpadních vod. Ta zajišťuje i čištění odpadních vod externích firem sídlících v areálu podniku a odpadních vod z aglomerace Neratovic (jednotná kanalizace).

5. Nakládání s odpady

Spolana vlastní a provozuje skládku pro nebezpečný odpad využívanou pro ukládání odpadu kategorie nebezpečný „N“, který lze dle limitů daných vyhláškou č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, na skládky tohoto typu ukládat. Další odpady kategorie nebezpečný „N“, odpady kategorie ostatní „O“, komunální odpady včetně vytríděného papíru, plastů, skla, kovů a odpady vhodné k recyklaci předává oprávněným osobám (externím firmám). Zákonné povinnosti u odpadu z obalů řeší Spolana prostřednictvím smlouvy s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM a.s.

6. Staré ekologické zátěže

V polovině roku 2023 byl v souladu se smlouvou ukončen dlouhodobý monitoring podzemních a povrchových vod, který byl realizován od roku 2008, a byl vybrán zhotovitel projektu další etapy monitoringu vod pro zadání veřejné zakázky na realizaci.

V průběhu roku 2023 pokračovala II. etapa údržby lokality SPOLANA s.r.o. v prostoru bývalých, dioxiny kontaminovaných budov. Údržba byla zahájena v roce 2021 a dle smlouvy bude ukončena po 5 letech.

Sanační zásah v prostoru mezi vnitropodnikovou komunikací a břehem řeky Labe spočívající v odstranění zeminy kontaminované rtuťí probíhal v letech 2020 - 2021. Sanačními pracemi bylo odstraněno celkem 23 tisíc tun nebezpečných odpadů s obsahem cca 23 t rtuťi. Od roku 2022 je realizováno plnění vydaných rozhodnutí o uložení náhradní výsadby dřevin včetně následné péče.

Pro oblasti kontaminace podzemních vod byla vydána nová rozhodnutí České inspekce životního prostředí: v 12/2019 pro oblast Starého závodu s termínem ukončení sanace 12/2032, v 2/2020 pro oblast Petrochemie s termínem ukončení sanace 12/2035. V roce 2021 uzavřelo Ministerstvo financí ČR smlouvy na zpracování projektových dokumentací sanací lokalit Petrochemie a okolí a lokality Starého závodu, které budou použity pro zadání veřejných zakázek na realizace sanací. v roce 2022 byly zahájeny průzkumné práce pro vyhotovení projektových dokumentací, v roce 2023 probíhalo připomínkové řízení závěrečných zpráv z doprůzkumů obsahujících sanační koncept či varianty sanace.

V rámci průzkumu podloží v roce 2018 byla v lokalitě výroby PVC (blok C4) a Stáčení hmot (blok E4) zjištěna kontaminace persistentními organickými látkami. Kontaminace se týká starých ekologických zátěží. V roce 2022 uzavřelo Ministerstvo financí ČR smlouvy na zpracování analýz rizik nově zjištěných ohnisek, v roce 2023 proběhly samostatné doprůzkumy obou lokalit a probíhalo připomínkové řízení ke zpracovaným Analýzám rizik. Obě Analýzy rizik nebyly do doby zpracování tohoto materiálu (2/2024) schváleny.

7. Environmentální řízení

SPOLANA s.r.o. má vybudován integrovaný systém řízení, zahrnující systém managementu kvality (QMS) dle ČSN EN ISO 9001, systém environmentálního managementu (EMS) dle ČSN EN ISO 14001, systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (SMS) dle ČSN ISO 45001 a systém managementu hospodaření s energií dle ČSN EN ISO 50001. SPOLANA s.r.o. je držitelem osvědčení Responsible Care.

Ve dnech 30. 5. až 2. 6. 2023 se ve SPOLANA s.r.o. konal 2. dozorový audit oblastí QMS, EMS, SMS a EnMS. Na základě výsledků provedeného auditu byla potvrzena platnost certifikátů QMS, EMS, SMS a EnMS. Výsledky z 2. dozorového auditu byly vedení SPOLANA s.r.o. předloženy formou materiálu č. M6/2023 „Výsledky 2. dozorového auditu QMS, EMS, SMS, EnMS v roce 2023“.

Na rok 2023 bylo „Plánem interních a externích auditů QMS, EMS, SMS, EnMS“ stanoveno provést celkem 26 interních auditů, z toho 16 komplexních auditů a 10 dílčích auditů - všechny plánované interní audity byly provedeny. Z oblasti EMS bylo při interních auditech zjištěno celkem 24 odchylek a bylo uloženo 7 opatření k nápravě. Dokumentování auditů je provedeno elektronickou formou prostřednictvím databáze Audity-OKN v Lotus Notes.

8. Péče o výrobky

Spolana poskytuje svým zákazníkům kompletní bezpečnostní listy výrobků. Na vyžádání je schopna poskytnout zákazníkům další servis a poradenství v oblasti užívání produktů.

V srpnu 2014 byla podána na ECHA (Evropská agentura pro chemické látky) první žádost o povolení používat trichlorethylen při výrobě kaprolaktamu. Žádost byla předložena na základě zařazení trichlorethylenu do přílohy č. XIV Nařízení EU 1907/2006 (REACH). Povolení bylo uděleno do 21. 4. 2020. V roce 2018 byla v souladu s Nařízením REACH podána na ECHA druhá, přezkumná zpráva, která je podmínkou pro další prodloužení povolení. Rozhodnutí nebylo v roce 2020 vydané, vzhledem ke splnění termínu podání přezkumné žádosti bylo povolení platné do vydání nového povolení. Dne 04. 03. 2021 bylo vydané prováděcí rozhodnutí komise o udělení povolení pro použití trichlorethylenu jako extrakčního rozpouštědla ve výrobě kaprolaktamu. Povolení pozbývá platnosti dne 21. 4. 2032, pokud do 21. 10. 2030 nebude předložena druhá přezkumná zpráva.